

WIE GELOOFT, STAAT OP

Er woonde ook een weduwe in de stad, die steeds weer naar hem toeging. (Lucas 18,3)

Wie gelooft, staat op, zo luidt het thema van deze dienst. Daar kun je minstens twee dingen in horen. Je kunt het lezen als: wie gelooft laat het er niet bij zitten, laat zich zien of verheft zijn stem. Maar je kunt er ook nog iets anders in horen, namelijk: wie gelooft zal Jezus volgen in zijn opstanding. Ik denk dat beide betekenissen in de gelijkenis van Jezus verscholen zitten.

Een opmerkelijke gelijkenis overigens. God wordt er vergeleken met een onrechtvaardige rechter. Een bizarre verbeelding. Immers, in andere gelijkenissen wordt God voorgesteld als een ruimhartig ondernemer, een liefdevolle vader, een buitensporig goede herder. Sympathieke beelden. Maar hier is het beeld voor God: een rechter die zich niets gelegen liet liggen aan...God!

Opmerkelijk! Hoewel...? Misschien toch ook weer niet zó opmerkelijk. Want God kan weleens *lijken* op zo'n rechter die geen gehoor geeft. Hoeveel mensen op aarde schreeuwen niet om recht en gerechtigheid? Maar de hemel blijft voor hun gevoel wonderlijk gesloten. God geeft niet thuis. Nee, bij nader inzien blijkt die vergelijking een diepe ervaringswerkelijkheid te herbergen: voor veel mensen *is* God zo'n rechter die niet doet wat hij zou moeten doen.

Veel mensen geven het geloof om die reden dan ook op. Maar de weduwe uit het verhaal laat het er niet bij zitten. Ze blijft naar hem terugkeren. Maar let wel: niet als een klein kind dat zijn gelijk wil krijgen. Want waar vroeg de weduwe om? Om *recht*. Dat is iets anders dan: krijgen wat er op je verlanglijstje staat. Dat is iets anders dan: kleinzerig klagen, of: ruziezoekerig de vervulling zoeken van je eigen wensen en behoeften, zoals je bij het Tv-programma *De Rijdende Rechter* zo vaak ziet. Nee, de weduwe zocht *recht* – dat is: dat er zaken getoetst en recht gezet worden.

De weduwe lijkt daarin op Job. Het hele boek Job gaat over de strijd van Job tegen het in zijn ogen onrechtvaardige beleid van God. God gaf hem aan het eind gelijk. Let wel: Job kreeg geen antwoorden op al zijn vragen. Maar hij werd gehoord. Hem werd recht gedaan. 'Ik kan erin komen,' zei God over Jobs klacht. Dat betekent twee dingen. Allereerst: dat de

opstandigheid een legitieme plek in het geloof krijgt. Ook God weet dat ruzie zoeken met Hem voor ons soms de enige manier is om het geloof vol te houden. De tweede betekenis vloeit daaruit voort: mensen zijn dus soms ook God te machtig!

In kerken hoor je meestal uitsluitend het omgekeerde: dat God ménsen te machtig wordt. Maar in het Oude Testament worden zijn kinderen soms Gód te machtig, kunnen zijn kinderen Hém overtuigen. Mozes gaat tegen God in als Hij Israël wil afschrijven. Abraham gaat meteen in onderhandeling met God als Sodom en Gomorra vernietigd dreigen te worden. Job neemt het niet als hij door onnoemelijk leed getroffen worden. In al die gevallen gaat het niet om lichtgeraakte zielen die hun zin willen krijgen. Ze staan voor het *recht*. En daarin zijn ze God tot voorbeeld. En warempel, God néémt er een voorbeeld aan!

Als er iets is dat de boodschap van de Bijbel onderscheidt van andere religieuze geschriften is het misschien wel dit: dat God zich laat ompraten, dat gelovigen God van binnenuit te machtig kunnen worden. Van binnenuit – dat is het verschil met de gelijkenis. De rechter veranderde zijn houding *noodgedwongen*. Hij deed het uit *eigenbelang*. Hij wilde van het *gezeur* af. Maar bij God is het anders. Hij laat zich van binnenuit overtuigen. Daarom stapt Jezus op een zeker moment uit de gelijkenis, en zegt: als zo'n onrechtvaardige rechter al gehoor geeft, dan zal God het zeker doen.

Nu moet u weten dat de context van deze gelijkenis van Jezus een toespraak is over de komst van Gods nieuwe wereld. Daarover gaat dus ook die gelijkenis. Wel, die komst lijkt voor ons op zich te laten wachten. De hemel blijft gesloten. Nu al bijna 2000 jaar. Met dat lange wachten dreigt de verwachting van Gods nieuwe wereld uit te doven. Jezus lijkt daar al rekening mee te houden met zijn vraag: 'Als de Mensenzoon op aarde komt, zal hij dan geloof vinden?' Geloof – daar was die weduwe het voorbeeld van. Zij bleef vragen om recht. Zo moet ook de gemeente van Christus God blijven vragen om de komst van een wereld van recht en gerechtigheid. In dat opstandig vragen begint de nieuwe wereld van de opstanding in onszelf alvast in het klein.

Een predikant wordt geroepen om zijn of haar gemeente in die opstanding en gelovige opstandigheid voor te gaan. Van week tot week. Dus, Johan, leidt de gemeente van Schoonoord zó dat God niet om haar geloof heen kan.